

Vjera i politika u Starom zavjetu

zimski sem. 2011./2012.
Doc. dr. sc. Niko Bilić SJ
www.ffdi.unizg.hr/amdg

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

1

Od početaka

- **Zajedništvo**
  - od Boga: Načinimo! Post 1,26
    - Stvori ih v27
    - Nije dobro biti sam 2,18
- **Gospodarenje**
  - Božja nakana za čovjeka 1,26.28
  - Napuniti i podložiti ZEMLJU v28
  - Plodnost, rast v28 (ne isključivo! Usp. v22)
- **Babilonska kula**
  - Koncentriranost na grad 11,4
  - Zadiranje u nebo 11,4
  - Traži se Abrahamov izlazak 12,1

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

2

Dodirne točke vjere i politike?

- Bitni elementi vjere:
- Bitni elementi politike:

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

3

Abrahamov politički lik

- **Zbog gladi u Egipat 12,20**
  - Tu će nastati narod, 70 duša došlo Izl 1,5
  - Mistična objava o političkoj budućnosti 15,13s
- **Kontakt s vrhovnom vlasti**
  - Faraon 12,18
  - Gerarski kralj Abimelek 20,9
- **Savez s Bogom politički? 15,18**
  - Zemlja v18
    - Od Nila do Eufrata!
    - Kanaan 17,8
  - Narodi: v19-21

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

4

Teološko djelovanje

- **Abraham moli za strani grad 18,23-33**
  - Argumentirana molitva
    - Pravednici v25
      - Bog SUDAC cijele zemlje
      - Samo zbog pet ljudi v28
  - Ustrajna molitva: od 50 (v26) do 10 (v32)
- **Abraham prorok 20,7 – poučen**
  - Usprkos predrasudi v11
  - Objava stranom kralju v20,3.6s
  - Koji se moli v4s
  - Zagovorna molitva uspješna v18
    - Usmjerena na bitno: živjeti (v7), potomstvo (v18)

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

5

Ezav i Jakov

- **Sukob**
  - Trgovanje 25,33
  - "Ja sam Ezav" 27,19
  - "Ubit ću svoga brata" 27,41
- **Čiji sukob? 25,30; 36,1**
- **Koji dugo traje**
  - Brata progoni mačem, guši samilost Am 1,11
  - Nasilje nad bratom Ob 10-13
    - Na dan pada (v11) pljačka (v13)

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

6

Uspostava kraljevstva 1 Sam 8

- Želja naroda מלך *mælek* kralj
  - Starješine predstavnici v4
  - Narod העם *ha'am* traži kralja v10.19
- da im bude *sudac* v5s.20 i vojskovođa v20
- Samuel reagira molitvom v6.21
- Božji odgovor: *slušaj glas* naroda v7.9.22
  - Otvoreno o משפט המלך *mišpat hammælek* v9
  - V11-18 sažeto u: bit ćete mu sluge עבדים *'abadim*
    - Egipat: בית עבדים *bet 'abadim* Izl 13,3 itd. (12x)

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

7

Zašto kralj?

- Narod ne prihvaća razloge 1 Sam 8,19
  - Oni *ne slušaju*
  - Usmjereni na “naše ratove” v20
- Prorok treba postaviti kralja v22
- Razlozi za uspostavu:
  - Prorok i sudac Samuel star v1.5
  - Nasljednici loši v3.5
    - Dobit, mito v3
    - Iskrivljuju *mišpat*

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

8

Teološka problematika

- Kao kod svih גוים *gôjîm* 1 Sam 8,5.20
- Odbačen Bog kralj v7
  - Konstanta od izbavljenja v8
  - Desetina kralju v15.17
- Pritužbe neće biti uslišane v18
- >>> Bog poštuje slobodu

12.10.2011.

szpolitika002.ppt

9